

10797

Chenab up to the
head of the
Ganges valley

3 knots

m-11

A

ԽՍՀՄ ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ՍԿԶՐՈՒՆՔՆԵՐԸ

3K107

Խ-11

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1984

09 DEC 2009
24 SEP 2006

3KHOH50

10-11

46

ԽՍՀՄ ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ՍԿԶՐՈՒՆՔՆԵՐԸ

63182
10/01

ԽՍՀՄ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1933

10842

10797

48923-65

Խմբագրեց Ս. Սարգսյան
 Քարգմանիչ Վ. Թերզիբաշյան
 Տեխ. խմբագիր Գ. Զեմյան
 Սրբագրիչ Մ. Գեվորգյան
 Հանձնված է արտադրության 21 հունիսի 1933 թ.
 Ստորագրված է տպելու 22 ոգոստոսի 1933 թ.
 Փարմատ 5 1/2 x 8
 Պետերատի տպարան,

Գլավկիտ № 8200 (P) Գատվեր № 1512 Տիրամ 1000

1. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԻՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ի՞նչ է կազմակերպությունը և նրա նպատակը

«Վերցնենք ժամանակակից բանակը: Ահա՛ կազմակերպության լավ նմուշներից մեկը: Յեվ այդ կազմակերպությունը լավ և միայն նրա համար, վոր նա ճկուն է, դրա հետ միասին ընդունակ լինելու միասնական կամք հաղորդելու միլիոններին: Այսօր այդ միլիոնները նստած են իրենց տանը յերկրի տարբեր ծայրերում: Վաղը զորահավաքի հրաման, և նրանք կհավաքվեն նշանակված կետերում: Այսօր նրանք պառկած են խրամատներում, պառկում են ամիսներով: Վաղը նրանք վեր կկենան և կգնան զրոհի: Այսօր նրանք հրաչքներ են դործում, թագնվելով գնդակներից և չրապլներից: Վաղը նրանք հրաչքներ կգործեն բաց կովում: Այսօր նրանց առաջնապահ ջոկատներն ականներ են դնում գետնի տակ: Վաղը նրանք ողաչունների ցուցմունքով գետնի վրա տասնյակ վերստերով առաջ կշարժվեն: Ահա սա՛ կոչվում է կազմակերպություն, յերբ հանուն մի նպատակի, վողեվորված նույն կամքով միլիոնավոր մարդիկ փոխում են իրենց հաջաբերություն և իրենց գործողության ձևերը, փոխում են գործունեության վայրը և յեղանակները, փոխում

են գեներերը՝ համապատասխան կռվի փոխվող հան-
գամանքներին և պահանջներին» (Լեցիճ II ինտեր-
նացիոնալի կրախը) :

«Գործողում պայքարելու, փողոցում պրոպա-
գանդ մղելու համար մեծագույն նշանակություն
ունի յերեսայի գիտակցությունը, թե իր թիկուն-
քում կանգնած է իսումբը: Յերեսան չափահաս պրո-
լետարից ել ավելի պակաս կարող է մեն-մենակ
մղել իր յերկարատև պայքարը: Վոչ մի իմաստ չու-
նի խոսել յերեսայի հետ պայքարի և արիություն
մասին, առանց ստեղծելու պայքարի համար ան-
հրաժեշտ պայմանները: Յերեսան պետք է ունենա
մասսայի զգացումը, նա իր կազմակերպություն մեջ
պետք է տեսնի հենարան: Միայն վորպես կազմա-
կերպություն անդամ, միայն վստահ լինելով իր
ընկերների համերաշխություն վրա, միայն խմբում
տիրող մասսայի վարակիչ ազդեցությամբ պրոլե-
տարական յերեսան կզտնի քաջություն և ինքնա-
վրստահություն, վորպեսզի հակառակ ամեն տեսակ
ծաղրանքների և նույնիսկ բռնի հարձակումների կա-
րողանա ցույց տալ իրեն վորպես կոմունիստ, ընդ-
դիմանա ռեակցիոն ուսուցչին, հակաձառն տերտե-
րին և պատմություն ուսուցչին, մերժի յերգել չո-
վինիստական յերգեր, կամ մասնակցել դպրոցական
չովինիստական տոնին» (Ե. Գերնյե, Կոմունիստա-
կան մանկական խմբեր) :

Ահա թե ինչու համար է պետք կազմակերպու-
թյունը: Նա պետք է, վորպեսզի յուրաքանչյուրը
աշխատի մի ընդհանուր պլանով և յուրաքանչյուրը
իր տեղում կատարի վորոշ աշխատանք: Կազմակեր-

պությունը իր յուրաքանչյուր անդամին տալիս է
ուժ, վստահություն և տոկունություն:

Առանց կազմակերպություն մարդը անգոր է և
անողնակա, նա կարող է վոչնչանալ պայքարում:
Այսպիսով, ընդհանուր նպատակին հասնելու կազ-
մակերպվելը մի կողմից համախմբում է մարդ-
կանց, նրանց դնում է վորոշ տեղում, տալիս է վո-
րոշ աշխատանք, և մյուս կողմից, — բարձրացնում
է կազմակերպություն յուրաքանչյուր անդամի ակ-
տիվությունը, վստահությունը, կարգապահու-
թյունը և պատասխանատվությունը:

Կազմակերպության հիմնական կանոնները

Ամեն մի կազմակերպություն ունի իր նպատա-
կը, աշխատանքի պարզորոշ բովանդակություն,
կազմձևերը և մեթոդիկա, վորոնք կոչված են իրա-
դրժելու այդ նպատակը:

Կազմակերպության նպատակը պետք է լինի
հստակ և պայծառ, վորովհետև նա՝ յե վորոշում
այն, վորին պետք է ձգտեն տվյալ կազմակերպու-
թյան բոլոր անդամները: Այդ նպատակը պետք է
հասկանալի լինի կազմակերպություն բոլոր անդամ-
ների համար, այլապես չափազանց դժվար կլինի
ձեռք բերել գործողությունների միասնականու-
թյուն:

Նպատակից է բղիում աշխատանքի բովանդա-
կությունը: Նպատակին ավելի արագ հասնելու հա-
մար, պետք է նշել կոնկրետ խնդիրներ, վորոնք և
վորոշում են կազմակերպություն աշխատանքի բո-
վանդակությունը:

Հետո գալիս են կազմակերպչական ձևերը, կադմակերպության ներսում պարտականություններ թախումը առանձին խմբերի և անգամների միջև:

Աշխատանքի մեթոդիկան բացատրում է, թե ինչ միջոցներով և յեղանակներով պետք է կենսագործվի աշխատանքի նշված բովանդակությունը:

Ինչպես տեսնում ենք անընդհատ, հետևողական կապ գոյություն ունի կազմակերպության այս չորս տարրերի միջև: Հաջորդաբար այդ կարելի չե արտահայտել այսպես. կազմակերպությունն ունի նպատակ, այդ նպատակին հասնելու համար նշվում են մի շարք կոնկրետ խնդիրներ, այդ խնդիրներն իրագործելու համար մարդիկ կազմակերպվում են վորոշ կերպով և այդ խնդիրները իրագործում են վորոշ յեղանակներով, մեթոդներով:

2. ԽՍՀՄ ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊ- ՉԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ

Մինչև 1928 թ. ԽՍՀՄ պիոներական կազմակերպության կառուցվածքը բացատրող փառաթուղթը հանդիսանում էր «Կազմակերպչական կանոնադրությունը», վորը մշակվել էր ՀամԼԿՅԵՄ կենտկոմի կողմից ՀամԼԿՅԵՄ 6-րդ համագումարից հետո: Այդ կանոնադրության հիմնական թերությունն այն էր, վոր նրանում վորոշվում էյին միայն կազմակերպչական ձևերը: Մինչդեռ կազմակերպության մեջ մանուկ յերեխաները, ինչպես և վորջ կազմակերպությունը պահանջում էյին, վորպեսզի կանոնադրության մեջ սեղմ, պարզ, յերեխաներին հասկանալի ձևով (բացի կազմակերպչա-

կան ձևերից) վորոշվեր աշխատանքի հիմնական բովանդակությունը, ա'յն, ինչ կազմակերպությունը պետք է տա յերեխաներին, ա'յն, ինչ պիոներները պետք է սովորեն կուլեկտիվում յեղած ժամանակ:

«Պ. ա. մանկական կոմունիստական կազմակերպության կանոնադրությունը խնդիր էր դնում իրեն պատասխանել կազմակերպության այդ պահանջներին: Կանոնադրությունը բաղկացած է յերեք մասից—կազմակերպության նպատակը, աշխատանքի բովանդակությունը հիմնական դժերը և կազմակերպչական ձևերը:

Ի՞նչ է սովորեցնում Ուկրալինայի փորձը

Դեռ մինչև այժմ գոյություն ունի այն թեորիան, թե պիոներական կազմակերպությունը պետք է դեն նետի «սկառուներից վերցրած կազմակերպչական կառուցվածքը», և կառուցվի «չափահասների կազմակերպությունների ձևով»: Այդ թեորիայի սխալ լինելը պարզելու համար բավական է հիշել Ուկրալինայի փորձը:

ԽՍՀՄ մանկական կոմունիստական շարժման զարգացման սկզբնական շրջանում կազմակերպչական միասնական ձևեր չկային:

Ուկրալինայում պատ. պիոներների կազմակերպությունը կառուցված էր կոմյերիտական կազմակերպության նման: Կային մանկական բջիջներ, դումարվում էյին կոնֆերանսներ, յերեխաների միջից ընտրվում էյին կոմիտեներ և նույնիսկ աշխատանքի բովանդակությունը փոխ էր առնվում կոմյերիտիկությունից:

Ուկրաինայի կոմյեբիտմիությունը առհասարակ անթույլատրելի յեր համարում ոգտագործել սկսուտական շարժման մեթոդիկան յերեխաների կոմունիստական խմբերի աշխատանքում, և դրա համար նա անվերապահորեն ժխտում էր սկսուտիզմի այն մեթոդները, վորոնք մեր տեսակետից ամենից ավելի արժեքավոր են, և իր կազմակերպչական կառուցվածքի հիմքը ընդունում էր չափահասների կազմակերպությունների աշխատանքի մեթոդները: Ուկրաինայում սլոններչարժման դոյության առաջին տարիներում պատանի կոմկազմակերպությունները կուսակցության և կոմյեբիտմիության նման ունեյին իրենց ըջիջների բյուրոները, կոնֆերանսները, դեկավար որգանները:

Մյուս սխալն այն էր, վոր Ուկրաինական կոմյեբիտմիությունը մանկական կոմունիստական շարժումը հիմնականում ծավալում էր մանկական հիմնարկներում (դպրոցներում, մանկատներում), համարելով նրանց «հենակետներ և սոցիալական դաստիարակության մեթոդների գործնական կիրառման վայրեր, և բացի այդ՝ մանկական հասարակայնության հիմնական կենտրոն» (Համառակ-րալինական խորհրդակցության բանաձևը, 24 փետրվարի 1924 թ.):

Ի՞նչ հետևանք ունեցավ կազմակերպչական նման կառուցվածքը:

Նախ, չնորհիվ այն բանի, վոր կազմակերպությունը ընդգորինակում էր չափահաս կազմակերպություններին, նա չէր կարողանում կիրառել աշխատանքի կենդանի, հետաքրքրական, յերեխաների

տարիքին համապատասխան ձևեր և իր աշխատանքը կառուցում էր քաղաքական «ընթացիկ մոմենտի», «միջազգային և ներքին քաղաքականության զեկուցումների», «պարլամենտարիզմ, դեմոկրատիզմ» խաղալու վրա և այլն:

Յերկրորդ, մանկական հիմնարկների փակվածության, աշխարհից կտրված լինելու հետևանքով, Ուկրաինան անտես էր առնում Պ.պ. կազմակերպության հասարակական-քաղաքական բնույթը, կտրում էր նրան գործարաններից և ֆարրիկաներից, գյուղի հասարակայնությունից, նա ստիպում էր կազմակերպությանը տապակվել իր սեփական յուղում:

Ուստի իրավացի յեր Ն.Կ. Կրուպոկայան, վորը դեռևս 1923 թ. գրում էր. «պատանի սլոններների կազմակերպությունը չի կարող նման լինել չափահասների կազմակերպության, և շատ վատ կլինեն, յեթե նա լինեն չափահասների կազմակերպության պատճեն, այդ կլինեն կոպիտ սխալ և վորպես ծանր բեռ կընկներ մանուկների թույլ ուսերին»:

Դեռ 1924 թ. ոգոստոսին Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմը միանգամայն ճիշտ կերպով բնորոշել և սլոններական կազմակերպության կառուցման սկզբունքը.

«Սլոններների կազմակերպությունը պետք է կառուցել ներքին յերեխաների առողջ ինքնագործության և վերելից գործնական տմուր դեկավարության սկզբունքով, հաշվի առնելով հեղափոխական մանկավարժության վորձը և պահանջները: Անհրաժեշտ է վճռականորեն պայքարել չափահասների

և կոմյերիտականների կազմակերպություններին նմանվելու, նրանց պարզապես բնորոշնակելու պրակտիկայի դեմ թե՛ աշխատանքի բովանդակության և թե՛ կազմակերպչական ձևերի ասպարիզում»:

Կոլեկտիվը և դպրոցը

«Մանկ. կոմ. կազմակերպության նախնական բջիջը հանդիսանում է պատանի պիոներների կոլեկտիվը, վորը կազմակերպվում է կոմյերիտմիության բջիջներին կից, հաստատվում է կոմյերիտմիության կոմիտեյին կից պիոներական բյուրոյի կողմից» (Մանկ. կոմ. կազմակերպության կանոնադրությունը):

Պիոներական կոլեկտիվները կազմակերպվում են կոմյերիտմիության բջիջների կողմից, վորովհետև մանկական շարժման բնույթը պահանջում է ղեկավարություն յերիտասարդության կողմից, վորը նոր է դուրս յեկել այդ տարիքից և կարող է ավելի հեշտությամբ, ավելի պարզ, բնկերական ձևով մոտենալ պիոներին:

Կոլեկտիվները ստեղծվում և կազմվում են դպրոցներում, դպրոցական բջիջների ղեկավարությամբ:

Գլխավորապես դրանով է բացատրվում Համ-կոմկուսի (բ) 13-րդ համադումարի ընդունած այն վորոշումը, թե կուսակցությունը ղեկավարում է պիոներկազմակերպությունը անմիջականորեն կոմյերիտմիության միջոցով:

Վերջին տարին պիոներական աշխատողների մի մասը լուսբաժնի աջակցությամբ առաջադրեց այն

հարցը, թե կոլեկտիվներ ստեղծելու հիմնական բազան պետք է լինեն դպրոցները, և վոչ թե արտադրական ձեռնարկությունները: Այս առաջարկությունը պաշտպանելու համար բերվեց միջարք պատճառարանություններ, թե մանկական կոմշարժումը և խորհրդային դպրոցը ձգտում են նույն նպատակների, թե դրանով հնարավոր է ընդգրկել յերեխաների միանման կազմ, թե դրանով դպրոցը մոտենում է մանկական շարժմանը, նկատի ունենալով, վոր դպրոցական աշխատանքի մեթոդները ակտիվանում են և դպրոցների հասարակական-քաղաքական աշխատանքը յայնանում է և այլն: ՀամԼԿՑԵՄ կենտկոմը իր հատուկ վորոշումով ընդգծեց այս հանգամանքը և առաջադրեց այդ թեգը կազմակերպությանը: Այդ իրականացվեց 1932 թվի սեպտեմբերին սկսված պիոներական կազմակերպության կոմպլեկտավորմանը ըստ դպրոցների:

Ահա թե ի՛նչ է ասում այդ մասին Մ.Վ. Կրուպենինան:

«Մանկական շարժումը—դա այն ավանգարդն է, վորը դպրոցի էամար ուղի յե հարթում շրջապատի սոցիալական կյանքի մեջ մտնելու համար: Ահա թե ի՛նչ պետք է լինի այդ շարժումը: Վոչ թե դպրոցում պետք է պահել մանկական շարժումը, այլ ընդհակառակը, մանկական շարժման միջոցով դպրոցը պետք է գնել իր հեղափոխական բարձրության վրա—պետք է իրոք նպաստել յերեխաներին կոմունիստական դաստիարակություն տվող այդ հիմնարկի՝ դպրոցի զարգացմանը:

Կոլեկտիվի կառուցվածքը

Կոլեկտիվը պետք է միացնի մինչև 50 յերեխաների: Յեթե տվյալ բջիջին կից կազմակերպվում են նոր կոլեկտիվներ, ապա նրանք միանում են և կազմում են բաղաներ (միայն քաղաքում)*, յուրաքանչյուր կոլեկտիվին թողնելով իր խորհուրդը» (Մանկ. կոմ կազմակերպության շանոնադրությունը):

Ինչո՞ւ կոլեկտիվում 50 հոգուց ավելի յերեխաներ չպետք է լինեն:

Վորովհետև պիտոներական կազմակերպությունը խճողված, ծանրաշարժ չպետք է լինի, այլ ճկուն, ընդունակ, շուտով հարմարվելու նայած աշխատանքին, նայած պայմաններին, նայած հանդամանքներին, վորպեսզի ուղած ժամանակ պիտոներական կազմակերպության աշխատանքը կատարվի արագ, ճիշտ և ուժերի խնայողությամբ: Դրա համար պիտոներկազմակերպության կազմակերպչական միավորը պետք է լինի փոքրաթիվ, վորովհետև վորքա՛ն ավելի փոքր է կազմակերպության հիմնական բջիջը, մանավանդ մանկական, այնքան ավելի ճկուն և արագ կլինի ամբողջ կազմակերպությունը:

Մինչև ՀամԼԿՅԵՄ. 6-րդ համադրումարը կային կազմակերպություններ (Ուկրաինա, Անդրկով-

կաս և այլն), վորոնք ստեղծում էին կոլեկտիվներ, բաղկացած անսահմանափակ թվով յերեխաներից: Իրենց առաջարկությունները պաշտպանելու համար նրանք ասում էին, թե «անհրաժեշտ է բոլոր յերեխաներին միացնել նույն կոլեկտիվում—այս առաջինը, յերկրորդ, —ղեկավարների պակասը ստիպում է ստեղծել նման լայն, համապարփակ կոլեկտիվ, քանի վոր կոլեկտիվում մի ղեկավար կարող է ղեկավարել միքանի հարյուր յերեխաների, յերրորդ—նման կառուցման պայմաններում հաջողությամբ կարող է զարգանալ յերեխաների ինքնագործությունը, չորրորդ—«կոլեկտիվ» բառը հեշտությամբ է ըմբռնվում յերեխաների կողմից և համապատասխանում է կոլեկտիվի ամբողջ ելուսթյանը:

Ամեն մի կովար իր սեփական փորձով հեշտությամբ կարող է ստուգել այս տեսակետի սխալ լինելը:

Մեր ղեկավարները իրենց պատրաստությամբ չեն կարողանում ինչպես հարկն է ղեկավարել հարյուրավոր յերեխաների: Ղեկավարից պահանջվում է, վորպեսզի նա ճանաչի յուրաքանչյուր պիտոների, իմանա նրա պահանջները, կարիքները, կարողանա բավարարել նրանց: 100—200 յերեխաներից բաղկացած կոլեկտիվում նա չի կարող ճանաչել բոլորին, և հետևաբար չի կարող բավարարել նրանց պահանջները, անկարող կլինի ճիշտ կերպով դնել աշխատանքը կոլեկտիվում (շուկատում):

*) ՀամԼԿՅԵՄ Կենտկոմին կից Մանկկոմկազմակերպության Կենտրոնական Բյուրոյի պլենումի փոփոխումով հիմնովին վերանում են պիտոներական բաղաները դուրսական կազմակերպության շրջանում:

Ընդունելութիւնը կոլեկտիվում

Պետք է կուրսը բռնել դեպի բանվորների և բաւրաւների յերեսանների լայն ներգրավումը պիտներական կազմակերպութեան շարքերում: Չնայած մեր կազմակերպութեան սոցիալական լայն բազային, վորը պետք է շատ ավելի լայն լինի, քան կոմյերիտմիութեան մեջ, մենք չպետք է մոռանանք մեր շարժման դասակարգային ելութիւնը: Մյուս կողմից, մենք պետք է շատ հստակ կերպով նկատի ունենանք վոչ պրոլետարական խավերի յերեսանների ներգրավման անհրաժեշտութիւնը պիտներշարժման մեջ: Պետք է դադարեցնել ձայնադուրկների յերեսանների մեխանիկական գոտում, անցկացնել բացատրական լայն աշխատանք, թե ինչպե՛ս պետք է վերաբերվել բնակչութեան վոչ պրոլետարական խավերի յերեսաններին, թե ինչո՞ւ մեր կազմակերպութեան մեջ մենք պետք է վերադաստիարակենք մեզ խորթ դասակարգերի յերեսաններին:

Մեր կազմակերպութեան աճումը պետք է համարել հարձակում, արշավ դասակարգային թշնամու վրա, մի հարձակում, վորը խլում է նոր սերնդին նրա ազդեցութիւնը:

Պիտներական կազմակերպութեան սոցիալական կազմը ավելի լայն պետք է լինի, քան կոմյերիտմիութեան մեջ: Ահա թե ինչու պիտներական կոլեկտիվներում ներգրավելով առաջին հերթին բանվորների և գյուղացիների (չբանվորների և բատրակների) յերեսաններին, մենք նույնպէս պետք է կոմյերիտմիութիւնից ավելի լայն կերպով ներգրավենք

բնակչութեան վոչ պրոլետարական խավերի յերեսաններին:

Ահա թե ինչու կազմակերպչական կանոնադրութեան մեջ ասված է, վոր—«Պատանի պիտներների կազմակերպութեան մեջ ընդունվում են 10-ից մինչև 15 տարեկան բոլոր յերեսանները, վորոնք պատրաստակամութիւն են հայտնում կատարել որեմքները, ակտիվ մասնակցել կոլեկտիվի (ջոկատի) աշխատանքին և յենթարկվել կազմակերպութեան բոլոր վորոշումներին: Կազմակերպութեան մեջ կարելի յեմնալ մինչև 16 տարեկան հասակը: Առաջին հերթին ընդունվում են բանվորների և գյուղացիների—չբանվոր և բատրակ—յերեսանները» (Մանկ. կոմ. կազմ. կանոնադրութիւնը):

Մեր մարտական խնդիրն է լինելու հարյուր տոկոսով ներգրավել պիտներ կազմակերպութեան մեջ բանվորների և կոլտնտեսական գյուղացիների յերեսաններին:

Կոլեկտիվի մեջ մտնողը պետք է ապացուցի, վոր նա այդ անում է անկեղծ և գիտակցական կերպով: Ամենից ավելի լավ այդ կարելի յե ապացուցել «ակտիվ մասնակցելով կոլեկտիվի աշխատանքին»: Դրա համար պիտներական ողակը, վորը հավաքում է նորեկների և կոլեկտիվի խորհրդից թույլտվութիւն և ստացել նորեկներին մի քանի շաբաթվա ընթացքում կոլեկտիվի մեջ ընդունելու մասին, այդ յերեսաններին մասնակից դարձնելով իր աշխատանքին, պատրաստում է նրանց հանդիսավոր խոստումը ընդունելու համար: Հանդիսավոր խոստումն ընդունելուց հետո «նորեկները» դառնում են իսկական պիտ-

ներ: խոստովան ընդունելու համար պատրաստվելու ընթացքում նորեկները պետք է ապացուցեն, թե վորքան հաստատ կերպով ցանկանում են լինել ակտիվ պիոներ և ձեռք բերեն պիոներից պահանջվող մի շարք գիտելիքներ և ունակություններ:

Յուրաքանչյուր պիոներական բյուրո, նայած տեղական պայմաններին (ազգային հանրապետություններ և շրջաններ, գյուղ և ավան) իր կազմակերպության համար սահմանում է այդ պահանջները:

Այստեղ մենք կրեքենք պահանջների որիմակելի միմիումը, վորոնք սահմանված են պատ. պիոներների կենտ. բյուրոյի կողմից և հրատարակված են «К работе по-новому» գրքում, էջ 90—92:

1. Գիտենալ և կարողանալ բացատրել, ո՞վքեր են պատանի պիոներները, պիոներների որենքները:

2. Կարողանալ բացատրել սալյուտի (վոյջույնի), կրծքանշանի (զնաչոկ), վզկապի նշանակությունը և նրանց գործածության ձևերը:

3. Լինել գրագետ կամ անպայման սովորեց գրագիտության դպրոցում կամ պիոներկուլեկտիվի ոգնությամբ:

4. Լինել մաքրասեր, կարգապահ և պարտաճանաչ:

5. Չխմել վոգելից խմիչքներ, չծխել և չհայհոյել:

6. Ներկայացնել սեփական ջանքերով չինված վորեև ոգտակար իր (դսրոցում, տանը, կուլեկտիվի արհեստանոցում, կամ այլ կերպով: Գյուղում այդ

կարող է լինել դյուղատնտեսական վորեև աշխատանք):

Կուլեկտիվից հեռացնելը

«Պիոներների հեռացումը կատարվում է կուլեկտիվի խորհրդի վորոշումով՝ կուլեկտիվի հավաքի կողմից հաստատվելուց հետո, որեմհները տնտեսական կերպով խախտելու և պիոներական դիսցիպլինային չենթարկվելու համար: Հեռացնելուց առաջ անհրաժեշտ է, վորպեսզի ողակը, կուլարները ձեռք առնեն ներգործության դաստիարակչական մեջոցներ (պարգիլ պատճառները, աշխատել նրանց վերացնել)» (Մ.Կ.Կ. Կանոնադրությունը):

Պետք է չափազանց զգույշ մոտենալ պիոներ կադմակերպությունից հեռացնելուն: Պիոների այս կամ այն արարքը վորոշելու համար անհրաժեշտ է մանրամասն ուսումնասիրել դրա գրգապատճառները, աշխատել վերացնել այդ պատճառները, ներդրավել նրան հետաքրքիր աշխատանքի մեջ, խոսել պիոների հետ, համոզել, բացատրել նրա արարքի վնասակարությունը: Ներգործության այնպիսի միջոցի, ինչպիսին է հանդիմանությունը, պետք է դիմել միայն ծայրահեղ դեպքերում, իսկ հեռացնելու հարցում ե՛լ ալելի զգույշ պետք է լինել: Պետք է հեռացնել միայն այն դեպքում, յերր այլևս վոչ մի դաստիարակչական միջոց չի ազդում պիոների վրա:

Ի՞նչ բանի համար են հեռացնում պիոներ կադմակերպությունից: «Որենքները սխառեմատիկ կեր-

պով խախտելու, պիտներական դիսցիպլինային չենթարկվելու» համար:

Պատանի պիտներների որենքները վորոշում են պիտներ կազմակերպության նպատակները: Յուրաքանչյուր պիտներ պետք է խորապես գիտակցի, վոր անհրաժեշտ է միշտ հիշել, անշեղ կերպով կիրառել այդ որենքները: Պետք է աշխատել, վոր յուրաքանչյուր պիտներ հասկանա, թե ինչու որենքները սիստեմատիկ կերպով խախտելու համար պիտները հեռացվում են կոլեկտիվից:

Պիտներական դիսցիպլինան խախտելու համար նույնպես հեռացնում են կոլեկտիվից: Սակայն այստեղ պետք է հիշել, վոր կոմունիստական դիսցիպլինան չի կարելի հիմնել «փայտի» վրա, վոր պիտներական կազմակերպության մեջ տեղ չպետք է ունենա կույր հնազանդությունը պետերին: Պետք է հիշել, վոր դիսցիպլինան հաստատվում է այն ժամանակ, յերբ աշխատանքը հետաքրքրում է յերեխաներին, յերբ գոյություն ունի պիտներական կուռ կազմակերպություն:

Ողակ

«Կոլեկտիվի (ջոկատի) վողջ աշխատանքն ավելի լավ տանելու համար, կոլեկտիվը բաժանվում է ողակների, ամեն մի ողակը 10 հոգուց: Ողակները կազմվում են ըստ կրթության (գասարաններում) և

ըստ ցանկության-ընկերության սկզբունքի» *) (Մ. Կ. Կ. կանոնադրությունը):

Աշխատանքը արագ կատարելու և ձկուն լինելու համար կազմակերպությունը չպետք է լինի մեծ և ծանրաշարժ: Դրա համար կոլեկտիվը բաժանվում է ողակների: Ողակները, ունենալով փոքր թվով յերեխաներ, ավելի լավ կկատարեն իրենց աշխատանքը և կկարողանան հարմարեցնել այդ աշխատանքը յերեխաների պահանջներին, հետաքրքրությանը և ուժերին:

Մի քանի ընկերներ առաջարկում են հիմք ընդունել «չարժական ողակների» սիստեմը: Ահա ինչպե՛ս է պատճառաբանվում այդ տեսակետը:

«Ի՞նչ նպատակի յե ձգտում ողակը: Միատեղ աշխատելու և պիտներների ընկերական կապն ամրացնելու նպատակին: Ուրեմն պարզ է, վոր այս հիմնական նպատակին պետք է յենթարկել ողակներ կազմելու յեղանակը: Իսկ յեթե այդպես է, ուրեմն ողակների բաժանելը պետք է կատարվի նայած այն աշխատանքի տեսակին, վորին ձեռնարկում է կոլեկտիվը»: Յեվ այդ հաստատելու համար բերում են մի կոլեկտիվի որինակը, վորը հանձն եր առել անց կացնել «Անտառի որ»: Այդ աշխատանքն անց կացնելիս յերեխաների մի մասը հետաքրքրվում է այդ

*) Գյուղական պ. կազմակերպության կոմպլեկտացրումը կատարվում է նույն սկզբունքով, բացառությամբ այն պայմանների, վոր յեթե գյուղը գտնվում է հինգ կիլոմետր հեռավորության վրա այն դպրոցից, վորտեղ սովորում է պիտները, անհրաժեշտ է, վոր նա լինի իր գյուղի կոլեկտիվում:

գործի կազմակերպումով — յերեսաների, չափա-
հասներ ի կազմակերպումը, յերեկույթներ, առա-
վոտներ սարքելը և այլն — և դրա համար կազմում և
կազմակերպիչների ողակ: Յերկրորդ խումբը հե-
տաքրքրվում է «Անտառի որվա» պրոպագանդով և
կազմում է պրոպագանդիստների ողակ: Յերեսա-
ների յերրորդ խումբը հետաքրքրվում է «Անտառի
որվա» անցկացման տեխնիկական աշխատանքով և
կազմակերպում է տեխնիկական կառարման ողակ
և այլն:

Այսպես կազմակերպվելով յուրաքանչյուր
պիոներ, մասնակցելով կոլեկտիվի ընդհանուր աշ-
խատանքին, միաժամանակ կարող է կատարել աշ-
խատանքի այն մասը, վորը ավելի համապատաս-
խան է իր ուժերին և հաճելի յե իրեն:

Այս սխեմեմը մենք կոչել ենք շարժական ողակ-
ների սխեմեմ և կարծում ենք, վոր նա կատարելա-
գործում է ողակի աշխատանքը, ել ավելի հարմա-
րեցնում է յերեսաների հետաքրքրություններին,
հնարավորություն և տալիս փոքրերի և մեծերի հա-
մագործակցության, ամրապնդում է թե՛ ողակի և
թե՛ վողջ կոլեկտիվի ընկերական կապը»:

Այս տեսակետը սխալ է և չի կարող ընդունվել
ներկայումս պիոներական կազմակերպության հա-
մար: Մենք հող ենք տանում, վորպեսզի կազմա-
կերպությունը լինի կուռ, միաձուլ: «Շարժական
ողակների» սխեմեմը վողջնչով չի կարող նպաստել
դրան: Այդ սխեմեմը թալաղնում է կազմակերպու-
թյունը, վորովհետև ամեն մի նոր աշխատանքի ժա-
մանակ կոլեկտիվը ստիպված կլինի վերակազմվել,

վորը ժամանակ, ուժեր կխլի և զգալի չափով
կթուլացնի դեկավարությունը, միաձուլությունը և
ընկերական կապը: Պետք է ուրիշ թան անել, այն է՝
վորոչակի բաժանել աշխատանքը ողակում, ըստ
խմբերի, հաշվի առնելով յերեսաների պահանջները
և ընդունակությունները: Այն ժամանակ կազմա-
կերպությունը թե՛ ամուր և թե՛ ճկուն կլինի, յերե-
սաները կստանան իրենց ուժերին համապատասխան
և իրենց համար հետաքրքիր աշխատանք: Սակայն
սա չի նշանակում, վոր յեթե մենք դեմ ենք շարժա-
կան ողակների, դեմ ենք նաև առհասարակ ողակ-
ների կազմի մեջ նպատակահարմար փոփոխություն-
ներ կատարելուն: Գործնականում յինում է այնպես,
վոր յերեսաները մի շարք պատճառներով աշխա-
տանքի պրոցեսում մի ողակից անյնում են մյուս
ողակը: Կարիք չկա արգելելու այդ: Բայց սա բո-
լորովին տարբեր է «շարժական ողակների» սկզբուն-
քից, վորը նշանակում է պարզապես ողակների բա-
ցակայություն և նրանց փոխարեն բավական անձե-
խմբակների գոյությունը:

Ողակավարը և նրա ոգնականը

Ամեն մի ողակի գլխին կանոնաժ են ողակի կու-
մից ընտրված ողակավար և նրա ոգնականը:

Ողակավարների ընտրությունը բոլոր կոլեկ-
տիվներում պետք է կատարվի միաժամանակ, տա-
րին յերկու անգամ:

Դա պետք է լինի կարևոր, մեծ կամպանիա բո-
լոր պիոներների և անկազմակերպ յերեսաների մաս-
նակցությամբ, յերբ ողակները գումարում են ի-
րենց կես տարվա աշխատանքի արդյունքները, յերբ

ամբողջ կաղմակերպութիւնը ստուգում ե իր ղեկավար ակտիվը:

Ողակավարների ընտրութեան ժամանակ չատկարեւոր ե հաշիւի առնել, վոր անհրաժեշտ ե ողակների ղեկավարութիւնն ամրացնել լավագոյն, ակտիվ, գործունեյա յերեխաներով բանվորների, բաւրակների, չքավորների ե կոլտնտեսականների յերեխաներից ե վարձով աշխատող պիոներներից: Վոչ թե լավ ճառեր ասող շատախոսներին, այլ գործունեյա յերեխաներին պետք ե դարձնել պիոներական հիմնական բջիջի—ողակի ղեկավարներ:

Ողակավարը չպետք ե ընտրվի անպայման տվյալ ողակի պիոներներից:

Կարելի յե ուրիշ ողակների ակտիվ յերեխաներից ընտրել: Այսպէս որինակ, փոքրերի ողակները իրենց համար ողակավար կարող են ընտրել մեծերի ողակից:

Վերջին տարվա աշխատանքը ցույց տվեց, վոր անհրաժեշտ ե յուրաքանչյուր ողակին ունենալ փոքրեւ աշխատանքի մասնագիտութիւն: Այդ մասնագիտութիւնն ընտրվում ե ողակի բոլոր պիոներների ցանկութեամբ: Մասնագիտութիւնը կարող ե լինել աշխատանքի տարրեր ճյուղերից—ատաղձագործներ, հյուսներ, փականագործներ, ռազիստներ, կլեքտրոտեխնիկներ, թռչնարուծներ, անասնապահներ, բանջարաբուծներ, տոպոգրաֆներ, սիգնալիստներ, կապի աշխատողներ ե այլն: Իր համար ընտրելով մի մասնագիտութիւն, ողակն ինքնուրույն կերպով աշխատում ե, վորպէսզի տվյալ ողակի բոլոր պիոներները վորքան կարելի յե լավ սովորեն

այդ արհեստը: Սա հսկայական չափով կբարձրացնի ողակների հասարակական արժեքը, մեծ ոգնութիւն ցույց կտա նրանց հասարակական աշխատանքում: Յուրաքանչյուր ողակ կարող ե այն ժամանակ կրել իր մասնագիտութեան անունը:

Ուրեմն, ողակը պիոներ կաղմակերպութեան աշխատանքային հիմնական բջիջն ե: Ըստ ելութեան այնտեղ ե կատարվում կոլեկտիվի հիմնական աշխատանքը: Դրա համար ողակի պետք ե լինի սերտ կապերով գողված մանկական մի կոլեկտիվ, նա պետք ե ունենա լավ ղեկավարութիւն:

Կոլեկտիվի խորհուրդը

«Կոլեկտիվի գլխին կանգնած ե կոլեկտիվի խորհուրդը, վորը բաղկացած ե կոլլարից, ողակավարներից ե նրանց ոգնականներից, կոլեկտիվի նախագահից ե քարտուղարից: Կոլխորհուրդը ղեկավարում ե կոլեկտիվի ամենորոյա աշխատանքը, ողակավարներին պատրաստում ե ողակային հավաքների համար, նշում ե աշխատանքի պլանը, ուղղութիւն ե յուրիս ֆորպոստի աշխատանքին, անց ե կացնում անդամների բնութենութիւնը ե հեռացումը» (Մ. Կ. Կ. Կանոնադրութիւնը):

Պիոներական կոլեկտիվների վերջին տարվա աշխատանքի պրակտիկան ցույց տվեց, վոր անհրաժեշտ ե արմատական փոփոխութիւններ մտցնել Մ. Կ. Կ. կանոնադրութեան այս կետում:

Ակտիվ մասնակցութիւն ունենալով սոցիալիստական շինարարութեան մեջ, կատարելով կուսակցութեան, կոմյերիտմիութեան ե խորհրդային

իշխանության հարվածային առաջադրանքները, կո-
լեկտիվները պահանջում էին ձևով, հարվածային
ղեկավարություն: Իսկ խորհուրդը իր խճողվածու-
թյան, ծանրաչարժության պատճառով չէր կարող
լինել նման ղեկավար: Պետք է նկատի ունենալ, վոր
ըստ կանոնադրության 50 պիտներնեղից բաղկացած
ամեն մի կոլեկտիվի խորհուրդում մտնում են 5 ողակա-
վարներ, 5 ողնականներ, 1 կոլեկտիվի նախագահ,
1 քարտուղար, 1 կոլվար, 1 կոլվարի ողնական, 1
հոկաեմբերիկներին խմբի ղեկավար, ընդամենը 15
հոգի: Շատ կոլեկտիվներում այս թվին ավելանում
են 5 հոգի զանազան հասարակական կազմակերպու-
թյունների ներկայացուցիչներ: Հասկանալի չէ, վոր
վորեւէ շտապ աշխատանք կատարելիս նման խոշոր
մի ապարատ չէր կարող գործնական ղեկավարու-
թյուն ցույց տալ, մինչև վոր հավաքես նրան, մինչև
վոր հարցը քննես և այլն ժամանակը կանգնի:
Պաքց է տեսն, վոր հարվածային աշխատանքներ
կատարելիս (պարկեր, ուտիլ-հումուլթ, յերկաթի
կտորտանք հավաքելը, ինդուստրացման փոխառու-
թյունը տարածելը) կոլեկտիվներում ստեղծվում
էին հարվածային շտաբներ, բրիգադներ, հանձնա-
ժողովներ, պրտակարգ յեռյակներ և այլն: Նման
պայմաններում կոլեկտիվի խորհուրդին մնում էր
միայն ընդհանուր, հաճախ ձևական ղեկավարու-
թյուն կոլեկտիվի նկատմամբ:

Հետագայում նման դրությունից խուզափելու
համար անհրաժեշտ է փոքրացնել խորհուրդի կազմը և
հասցնել 6—8 հոգու, այն է՝ ողակավարներ, կոլ-
խորհուրդի նախագահը, պապի թերթի խմբիցի նպ-

խաղահը և կոլվարը: Կոլեկտիվի խորհուրդը, ինչ
կազմ ել վոր ունենա, պետք է ընտրվի կոլեկտիվի
ընդհանուր հավաքում, այսինքն յուրաքանչյուր
թեկնածությունը պետք է քննության յենթարկվի և
ընտրվի անհատապես: Կարող է պատահել, վոր այս
կամ այն ողակավարը չընտրվի կոլխորհուրդի անդամ:
Ողակը դրանից կարող է հանել մի յեզրակացու-
թյուն, ա՛յն, վոր իր ողակավարը լավերից չէ:

Կոլեկտիվի խորհուրդը կոլեկտիվի ղեկավարն
է, նրա մարտական շտաբը: Նա լիովին պատասխա-
նատու չէ կոլեկտիվի կյանքի և աշխատանքի հա-
մար թե՛ պիտներնեղի և թե՛ կոմյեբիտական բջիջի
առաջ: Սակայն կոլխորհուրդը վոչ միայն պետք է
ղեկավարի կոլեկտիվի աշխատանքը, նա պետք է
լինի կոլեկտիվի ակտիվի, կոլեկտիվի ղեկավարների
դպրոց: Կոլխորհուրդի յուրաքանչյուր հավաքը
պետք է վերջանա հրահանգչական պարապմունքներ
րով կոլվարի ղեկավարությամբ: Այս պարապ-
մունքների ժամանակ ակտիվը պետք է ստանա
գործնական անհրաժեշտ ցուցմունքներ կոլեկտիվի
առաջ դրված աշխատանքների համար, այստեղ
պետք է նշանակվի այն դրականությունը, վորը ող-
տագործվելու չէ աշխատանքի ընթացքում, այն-
տեղ ակտիվը սովորում է նոր խաղեր և յերգեր, ծա-
նոթանում է ալ կոլեկտիվների աշխատանքին, կաղ-
մակերպվում են հրահանգչական արչավներ և եքս-
կուրսիաներ և այլն: Մի խոսքով, այն, ինչ կոլխոր-
հուրդի դիրեկտիվների համաձայն պետք է կատարեն
կոլեկտիվը և ողակները, ղեկավարները նախորդը,
հնարավորության սահմաններում՝ պետք է գործնա-

կանոններն յուրացնեն կոլխորհրդի միջոցով: Կոլխորհրդի հրահանգչական պարագամունքներին անհրաժեշտ է մասնակից դարձնել ողակավարներին ողնա-կաններին, կոլեկտիվային կամ ողակային այս կամ այն ձևով արկումների կազմակերպիչներին:

«... Կոլեկտիվի (ջոկատի) խորհուրդն ընտրում է՝ 1) կոլեկտիվի խորհրդի նախագահ, վորը հսկում է ողնում է կոլեկտիվի խորհրդի վորոշումների կատարմանը, և կոլվարի հետ միասին ուղղություն է տալիս կոլեկտիվի և ողակների աշխատանքին, և 2) խորհրդի քարտուղար, վորն պահում է կոլեկտիվի որագիրը և վարում է տեխնիկական աշխատանքը» (Մ. Կ. Կ. կանոնադրությունը):

Մինչև ՀամԼԿՅՆՄ 5-րդ կոնֆերանսը կոլխորհրդի ընտրովի նախագահ չկար: ՀամԼԿՅՆՄ 5-րդ կոնֆերանսում, հաշիի առնելով յերեսխաններին իրենց կազմակերպության ղեկավարման գործին մասնակից դարձնելու մեծ անհրաժեշտությունը, նշվեց, վոր անհրաժեշտ է «հաստատել կոլեկտիվի խորհրդի ընտրովի նախագահ վոչ միայն վորպես կոլեկտիվի նիստերին նախագահող, այլև վորպես կոլվարի իսկական ողնական, վորը ընտրվում է յերեսխաններից վորոշ ժամանակով» (ՀամԼԿՅՆՄ համամիութենական 5-րդ կոնֆերանսի թեզիսները):

Այսպիսով, պետք է ձգտել իրենց յերեսխանների չըջանից դաստիարակել կոլվարի ողնականներ, տալով նրանց վորոշ հետաքրքիր աշխատանք կոլեկտիվի ղեկավարման առարկիցում, խորհրդակցելով նրանց հետ աշխատանքի կազմակերպման մասին և այլն:

Հանձնաժողովներ և խմբակներ

«Անհրաժեշտության ղեկըրում հասարակական աշխատանքներ կատարելու համար կոլեկտիվը կարող է իրեն կից ստեղծել հանձնաժողովներ, վորոնք պարբերաբար վերընարվում են և աշխատում են կոլխորհրդի ղեկավարությամբ: Կոլեկտիվը ձգտում է ամրողջ աշխատանքը տանել ողակի միջոցով: Բացի այդ, կոլեկտիվին կից կարող են ստեղծվել կամավոր հիմունքներով խմբակներ, վորոնց մեջ ներդրավում են նաև վոչ պիոներները: Այդ ղեկըրում հանձնաժողովների նախագահները և խմբակների ավագները մասնակցում են կոլխորհրդի աշխատանքին» (Մ. Կ. Կ. կանոնադրությունը):

խմբակների հարցի մասին կոլվարների միջև լավատկան վեճեր են յեղել: Մի քանի կոլվարներ գտնում էյին, վոր խմբակները խախտում են ողակային սիստեմը: Բայց ՀամԼԿՅՆՄ համամիութենական 5-րդ կոնֆերանսը իր վորոշումներում նշեց, վոր անհրաժեշտ է «աշխատանքի ձևերը հարմարեցնել բովանդակության (չլավսենալ խմբակների սիստեմից, աշխատանքն անց կացնել անհատապես և խմբերով), սովայն, ապահովելով ողակների նախաձեռնարկ դերը կոլեկտիվում»:

խմբակներում արժեքավորն այն է, վոր նրանց մեջ աշխատելու համար մասնակից են դարձվում անկազմակերպ յերեսխանները, վորոնք հետաքրքրվում են աշխատանքի գանաղան տեսակներով: Այսպիսով, խմբակը կդառնա մի միջոց, վորով մանկական մասնակցը կհավաքվեն կոլեկտիվի շուրջը և կլրացնեն պիոներ կոլեկտիվներին չարքերը:

«Ռայոնական, շրջանային, մարզային, հանրապետական և համամիութենական մասշտաբով բոլոր կոլեկտիվները միանում են պատանի պիոներների համապատասխան կազմակերպությունների մեջ ՀամԼԿՅՆՄ կից»:

Պիոներ կազմակերպության գործնական գեղավարման համար ԼԿՅՆՄ կոմիտեները իրենց կից ստեղծում են պիոներական բյուրո, վորն աշխատում է ՀամԼԿՅՆՄ Կենտկոմի կողմից մշակված հատուկ կանոնադրությամբ» (Մ.Կ.Կ. կանոնադրությունը):

Ինչո՞ւ անհրաժեշտ է պիոներ կազմակերպություն նման միավորումը:

Յեթե նման միավորում չլիներ, չափազանց գծվար կցիներ ունենալ միասնական, ամուր կադմակերպություն: Առանց կենտրոնացված միավորումների, յուրաքանչյուր կոլեկտիվը կամ խումբը կաշխատեր պատահական կերպով, առանց վորոշ ծրագրի: Միայն կենտրոնացված կազմակերպությունը «ընդունակ է ճիշտ կերպով զարգանալ, կառուցվել միասնական պլանով, իրագործելով նույն նպատակները: Մանկական խմբերի կազմակերպչական կառուցվածքը նույնպես այնպես պետք է լինի, վոր պիոներ կազմակերպության յուրաքանչյուր մասում ԼԿՅՆՄ-ը ամեն մի քայլափոխին զգա պիոներական կյանքի զարկերակը» (Վոլկով, «Как построена организация ЮП»):

Պիոներների որեցմները

«Մասնակցողի անձնական կյանքը շարժման նպատակներին յենթարկելու համար սահմանվում են մի շարք բարոյական պարտավորություններ (պատանի պիոներների որենքները)» (ՈԼԿՅՆՄ 5-րդ համագումարը): Մեր մանկական կոմունիստական խմբերում յերեխաների առաջ կա դրված գրավիչ, վիթխարի մի նպատակ—փոխարինել կոմյերիտմիությանը, կառուցել կոմունիզմ: Սակայն բավական չե միայն ընդունել այդ նպատակը, նրան հառնելու համար անհրաժեշտ են մի շարք վորոշ դործողություններ: Այստեղից բղխում է այն, վոր մանկական կոմունիստական կազմակերպության անդամները հանձն են առնում ունենալ միանգամայն վորոշ վարմունք (поведение) թե՛ դպրոցում, թե՛ տանը և թե՛ վորոցում:

«Պիոներների որենքները պետք է կառուցվեն այնպես, վոր նրանք կարգավորեն յերեխայի վարմունքի հիմնական կողմերը, այսինքն նրանք, վորոնք ամենից ավելի եյական են ապագա կառուցող և մարտիկ դաստիարակելու պրոցեսում, և միաժամանակ հասկանալի յեն պիոներներին: Վարմունքի առանձին, ամենից ավելի եյական կողմերը կարգավորելու հետ միասին, որենքները և սովորությունները յերեխայի մեջ պետք է դաստիարակեն լավ վատից ջոկելու չափանիշներ» (Կրուպենինա, «Պիոներ շարժման հերթական հարցերը»):

Արտաքին նշանները

Պիոներ կազմակերպության մեջ պե՞տք են արդյոք արտաքին նշանները: Այո, անկասկած պետք են: Արտաքին նշանների անհրաժեշտությունը մանկ-կազմակերպության մեջ ընդունել է դեռևս ԼԿՅԵՄ 5-րդ համագումարը: Մանկական շարժման մասին կայացրած վորոշման մեջ, թվելով նշանները և նշելով նրանց դերը, ասված է հետևյալը. «Յերեսխանների վրա պետք է ներգործել դասակարգային դաստիարակության մեջ հենվելով բնական կարիքների և հոգեֆիզիոլոգիական պահանջների վրա»: Յերեսխանները հաճույքով են զարդարում իրենց ժապավեններով, նշաններով: Արտաքին եֆեկտը, արտաքին տպավորությունները ուժեղ ազդեցություն են գործում յերեսխանների վրա, նրանք միշտ պահանջ են զգում վսայլուն, գույնզգույն ձևերի:

ՆՇԱՆԸ (ՁՆԱՁՈԿ)

«Մահմանվում է միասնական մի նշան (կրծքանշան) ԽՍՀՄ ամբողջ պիոներ կազմակերպության համար» (Մ.Կ.Կ. կանոնադրությունը):

«Նշանը տրվում է պիոներին վոչ վորպես պարգև, վոչ թե արժանիքների, վոչ թե փառասիրության համար, այլ վորպես սիմվոլ (խորհրդանշան) այն բանի, վոր պիոները պատկանում է վորոշ կազմակերպության, վորի մեջ մտել է կամավոր կերպով» (Կրուպսկայա «КСМ и бойскаутизм»):

«Նշանը կարելի է նրանով, վոր նա սիմվոլիկանացնում է (խորհրդանշանում է) միաժամանակ ամբողջ պիոներ կոլեկտիվի նպատակը և գործու-

նեյությունը, մանկական կոմունիստական շարժման վողջ եյությունը: Նշանն ամրապնդում է կապը կազմակերպության և նրա անդամների միջև, ուժեղացնում է սեփական արարքների պատասխանատվությունը և ստիպում է պիոներին ամենուրեք հանդես գալ և վարվել վորպես վորոշ կազմակերպության անդամ, նշանը պիոներին յենթարկում է պրոլետարական հասարակայնության վերահսկողությանը» (Վոլիով, «Как построена организация ЮП»):

ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ ՎԶԿԱՊԸ

«Բոլոր պատանի պիոներները կրում են կարմիր թաչկինակ վորպես վզկապ» (Մ.Կ.Կ. կանոնադրությունը):

Վզկապը նույն նշանակությունն ունի, ինչ նշանը: Հաճախ մեղանում քննվում է այն հարցը, թե պե՞տք է վզկապ կապել, թե վոչ: Վերևում մենք արդեն խոսեցինք այն մասին, թե ի՞նչ դեր են խաղում արտաքին նշանները: Ուրիշ բան է, յերբ չեն կրում այդ վզկապները: Այդ արդեն վատ է: Պետք է աշխատել, վոր բոլոր պիոներները վզկապ կրեն:

ԲԱՐԵՎ (ՍՍԼՅՈՒՏ)

«Պիոներների համար սահմանվում է հետևյալ բարեր. աջ ձեռքի հինգ մատները սեղմ միացրած բարձրացվում են գլխից վերև» (Մ.Կ.Կ. կանոնադրությունը):

Բարերը վողջունելու սահմանված նշանն է: Պիոները, պահպանելով առողջապահական կանոնները, պետք է աշխատի վերացնել ձեռք սեղմելու սո-

վորութիւնը: Բարեւր վորպես վողջույնի նշան պետք է փոխարինի ձեռք սեղմելուն:

ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ԽՈՍՏՈՒՄ

«Սահմանվում է հանդիսավոր խոստման հետևյալ բանաձևը (Ֆորմուլան)».

Յես, ԽՍՀՄ պատանի պիոներ, ընկերների առջև հանդիսավոր կերպով խոստանում եմ, վոր՝

1. Ամուր կպաշտպանեմ բանվոր դասակարգի գործը ամբողջ աշխարհի աշխատավորների ազատագրութեան համար նրա մղած պայքարում:

2. Ազնիվ և անչեղ կկատարեմ Իլյիչի ավանդները—պատանի պիոներների որենքները» (Մ.Կ.Կ. կանոնադրութիւնը):

Հանդիսավոր խոստում տալիս է յուրաքանչյուր նորեկ, յերբ գործով ապացուցում է, վոր ուղղւում է դառնալ պիոներ: Հանդիսավոր խոստումը պետք է տրվի հանդիսավոր պայմաններում, վորպեսզի անջնջելի տպավորութիւն թողնի յերևանների վրա: Պիոներները միշտ պետք է հիշեն այն խոստումը, վոր նրանք արել են աշխատավորների հանդեպ:

ՊԻՈՆԵՐՆԵՐԻ ԴԵՎԻԶԸ

«Բանվորական գործի համար մղվող պայքարին յեղի՛ր պատրաստ»: Պատասխան, «Միշտ պատրաստ»:

Մեր ամբողջ դաստիարակչական աշխատանքը պիոներներին պետք է պատրաստի նրանց մարտականք իրագործելու համար: Պիոներները միշտ, չարունակ, անչեղ պատրաստ պետք է լինեն, հա-

կառակ բոլոր խոչընդոտներին, պայքարել բանվոր դասակարգի գործի համար: Յեվ «Միշտ պատրաստ» պատասխանը պետք է հաստատի նրանց այդ մարտական պատրաստութիւնը:

4. ՊԻՈՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒՄ Ե ԱՐԴՅՈՒ ՀԵՂԱՓՈԽԱՆ ԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻՆ

Մենք արդեն տեսանք, վոր պիոներ կազմակերպութեան կառուցվածքը յեղնում է յերեսանների տարիքի առանձնահատկութիւններից, վոր նա չի ընդորինակում չափահաս կազմակերպութիւններին. սա մանկավարժութեան ամենակարեւոր պահանջներից մեկն է:

«Հեղափոխական մանկավարժութիւնը պահանջում է նաև, վոր մանկական կոմունիստական շարժման ձևերը զարգացնեն յերեսանների լայն ինքնագործութիւնը, չճնշեն, այլ առաջ բերեն յերեսանների ակտիվութիւնը, լայն ասպարեղ տան յերեսայի ուժերին, յեղ բաց անեն այդ ուժերի առաջ կոմյերիտմիութեան և կուսակցութեան առաջադրած խնդիրների կենսագործման յեղանակների ուղին»:

«Հեղափոխական մանկավարժութիւնը պահանջում է, վորպեսզի պիոներների ընդունելութիւնը կատարվի կամավորական սկզբուքով:

«Հեղափոխական մանկավարժութիւնը պահանջում է նաև, վոր մանուկների կազմակերպութեան բոլոր ձևերը, ամբողջ կառուցվածքը բոլոր կողմերով դրավիչ և հետաքրքիր լինեն յերեսանների համար»: Պիոներական կազմակերպութիւնը աշխա-

տավորների յերեխաներից առանձնացած ցանց չե՛ն նա մասսայական ե, վորովհետե միայն մասսայական լինելով, յերեխաներին լայն ընդգրկելով նա կկարողանա իրագործել իր կոմունիստական դաստիարակչական ինդիւրները, կկարողանա պայքարել պրոլետարիատին խորթ ազդեցության դեմ յերեխաների չըջանում:

Այս բոլոր տարրերը հիանալի և լրիվ կերպով արտահայտված են պիոներական կազմակերպության սիստեմի, կառուցվածքի մեջ: Բայց իհարկե գործնականում դեռևս կան թերություններ: Համենայն դեպս, պիոներ շարժման ամբողջ պատմությունը ցույց ե տալիս, վոր կոմյերիտմիությունը համառ պայքար ե մղել պիոներ շարժման մասսայականությունը և գունազեղությունը, պիոներների ինքնագործությունը մաքսիմալ չափով զարդացնելու համար:

Մասսայականությունը իր հերթին պահանջում ե ձևերի միասնականություն, իսկ մեղ մոտ, ԽՍՀՄ-ում ձևերը ամեն տեղ միասնական են:

«Մանկական խմբերի կազմակերպչական ձևերը պետք ե լինեն այնպես, վոր կոմյերիտմիությունը լիակատար, ամուր կազմակերպված ազդեցություն ունենա մանկական խմբերի վրա, որգանապես կապված լինի նրանց հետ վարից մինչև վեր: Պիոներ կազմակերպության կազմակերպչական կառուցվածքը պետք ե հատուկ կերպով ցույց տա, վոր մանուկների կոմունիստական կազմակերպությունը կոմյերիտմիության աշխատանքի մի մասն ե, վոր յերեխաների չըջանում կատարված աշխատանքը կոմյերիտականի պարտականություններից մեկն ե»:

Մանկական կոմունիստական կազմակերպության մեջ վարից մինչև վեր իրագործվում ե կոմյերիտմիության դեկլարությունը: Պատանի պիոներների բյուրոները ԼԿՅՆՄ կոմիտեներին կից, պիոներ կոլեկտիվները ԲՋԻՄներին կից, կոմյերիտական կոլվարները, կոմյերիտական կորիզը—ահա կոմյերիտական դեկլարություն լծակները:

Պիոներ կազմակերպության կառուցվածքը պետք ե լինի ճկուն, բնդունակ հարմարվելու բոլոր հանդամանքներին և պայմաններին: Կոլեկտիվները, ողակները լիովին ապահովում են այդ: Դրա հետ միասին մեր կազմակերպչական կառուցվածքը լիովին հասկանալի յե պիոներների և յերեխաների համար:

Մանկական կոմունիստական կազմակերպությունը իր վողջ սիստեմով դաստիարակում ե յերեխաներին ամուր, մարտական միասնականության, իր գործի համար կոլեկտիվի առաջ պատասխանատու լինելու, բանվոր դասակարգի գործի համար գիտակից և համառ կերպով պայքարելու մարտական պատրաստակամության վողով և գիտակցությամբ:

ՀԱՐՑԵՐ ԻՆԲԵՆՍՏՈՒԳՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

1. Ի՞նչ ե կազմակերպությունը և ի՞նչ նպատակ ունի:
2. Ի՞նչո՞ւ պիոներ կազմակերպությունը չպետք ե նմանվի չափահասների կազմակերպություններին:
3. Վորտե՞ղ պետք ե ստեղծել պիոներական կոլեկտիվներ:

4. Ի՞նչ վերաբերմունք պետք է լինի դեպի վոչ պրոլետարական խավերի յերեխաների ընդունելությունը պիոներական կազմակերպության մեջ:
5. Ինչպե՞ս պետք է հասկանալ հետևյալը—կոլխորհուրդը կոլեկտիվի ղեկավարն է և կոլեկտիվի ակտիվի ղեպրոցը:
6. Ի՞նչ լրացումներ և փոփոխություններ պետք է մտցնել «Մ. Կ. Կ. կանոնադրության» մեջ պիոներական կազմակերպության վերջին չրջանի աշխատանքի պրակտիկայի կապակցությամբ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Рим, Кто такое юные пионеры.
2. А. Волков, Как построена организация ЮП
3. П. Керженцев, Организуй самого себя.

Բերում ենք այստեղ պիոներկազմակերպության կազմակերպչական կանոնադրության լրիվ տեքստը, փորպեսդի դուք մտածեք, թե ի՞նչ փոփոխություններ անհրաժեշտ է մտցնել այնտեղ:

Ձեր առաջարկություններն ուղարկեցե՛ք մեզ (հեռակա կուրսերը):

ԼԵՆԻՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԱՏԱՆԻ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐԻ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ

Լենինի անվան պատանի պիոներների մանկական կոմունիստական կազմակերպության նպատակն է յերեխաների կոմունիստական դաստիարակությունը, նրանցից կոմունիստական հասարակության ապագա կառուցողներ և մարտիկներ պատրաստելը:

Պատանի պիոներների կազմակերպությունը հանդիսանում է մանկական ինքնուրույն կազմակերպություն ԼԿՅՅՄ կից, կոմունիստական ընդհանուր շարժման յերրորդ ճյուղը, փոխարինողների փոխարինողը:

Պրոֆմիությունները, Լուսժողկոմատի, Առժողկոմատի և այլ որգանները ակտիվ մասնակցություն են ցույց տալիս պատանի պիոներների կազմակերպության զարգացմանը և ամեն կերպ ոգնում են կոմյեթիտմիությանը յերեխաների մեջ նրա կատարած մասսայական աշխատանքում:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ձի կարելի դաստիարակել կոմունիզմի կառուցողներ և մարտիկներ՝ պայքարից և շինարարությունից կտրված: Ուստի պատանի պիոներների

կազմակերպության հիմքում դրվում է յերեխաների անմիջական մասնակցությունը կուսակցության, կոմյերիտիության և խորհրդային իշխանության հեղափոխական-չինարարական աշխատանքին: Պրաներկազմակերպությունները և ամեն մի պիոներ հետևում են լենինի կարեորագույն պատգամին— «Պետք է աշխատել, վոր ամեն ոք, ամեն մի քաղաքում, ամեն մի դյուղում յերիտասարգությունը դործնականորեն լուծի ընդհանուր աշխատանքի խնդիրը, թող լինի ամենափոքրը, ամենահասարակը»:

Գիտելիքների, աշխատանքային և տեխնիկական գնահատելիքների տարածման համար մշտնջաղի առողջացման և բարելավման հոգսը, մասնակցությունը պետական կազմակերպությունների աշխատանքին յերեխաների իրավունքների և մանկական աշխատանքի պաշտպանության առաքարիդում, պայքարը նկատի ունենալով յանարգարությունների և սեփականատիրական ձգտումների դեմ, աշխատելով, վոր կոլեկտիվի շահերը բարձր դասվեն յերեխաների անհատական շահերից, մանկական շարժման պրպագանդան, վորպես միջադրային կոմունիստական շարժման մի մասը, մասնակցությունը կարեորագույն քաղաքական կամպանիաներին, յերեխաների ազատ ժամանակի խելացի կազմակերպման— ահա պատանի պիոներների կազմակերպության աշխատանքի բովանդակության հիմնական դժերը: Պիոներկազմակերպությունը պետք է դառնա մանկական

մասնաների հասարակական ոգտակար բոլոր ձեռնարկումների նախաձեռնողը և կազմակերպողը:

Աշխատանքը կատարելիս, թե՛ ամբողջ կոլեկտիվը, թե՛ ողակը և թե՛ անհատ պիոները պետք է ամեն ոք հաշվի առնեն այն, ինչ սովորել են աշխատանքի հետևանքով: Պիոները ձգտում է լինել առողջ, դիմացկուն առույգ, համառ աշխատող, համարձակ, ուշադիր, շարունակ աշխատելով ձեռք բերել և յուրացնել մարտիկի և կառուցողի համար անհրաժեշտ տնակություններ և հատկություններ:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՋԱԿԱՆ ՁԵՎԵՐԻ

1. ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ՀԵՌԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

1. Պատանի պիոներների կազմակերպության մեջ ընդունվում են 10—15 տարեկան բոլոր յերեխաները, վորոնք պատրաստակամություն են հայտնում կատարել որենքները, ակտիվ մասնակցել կոլեկտիվի աշխատանքին և յենթարկվել կազմակերպության բոլոր վորոշումներին: Կազմակերպության մեջ մնալ կարելի չէ մինչև 16 տարեկան հասակը: Առաջին հերթին ընդունվում են բանվորների և ջրավոր դյուղացիների յերեխաները և բատրակները:

2. Նոր պիոներների ընդունելությունը կատարվում է կոլեկտիվի խորհրդի կողմից և հաստատվում է կոլեկտիվի ընդհանուր հավաքում:

3. Մի ամիս անց կոլեկտիվի խորհուրդը վորոշում է, թե վորչափով նոր ընդունվողը ծանոթ է և կատարում է պատանի պիոներների որենքները և խնդիրները: Դրանից հետո յեկող հեղափոխական

տոնի ժամանակ—Մայիսի 1-ին, նոյեմբերի 7-ին, Մյուլդ-ի ուրը և այլն նոր ընդունված բոլոր պիոներները հանդիսավոր խոստում են տալիս կուսակցության և կոմյերիտմիության ներկայացուցիչների ներկայությամբ և միայն դրանից հետո նոր ընդունվողը կարող է կրել պիոներական վզկապ և կրծքանշան:

Պիոներներին հեռացումը կատարվում է կոլեկտիվի խորհրդի վորոշումով, կոլեկտիվի հավաքի կողմից հաստատվելուց հետո, որենքը սխտեմատիկ կերպով խախտելու և պիոներական դիսցիպլինային չենթարկվելու համար: Հեռացնելուց առաջ ողակը, կոլվարները պարտավոր են ձեռք առնել ներգործություն դաստիարակչական միջոցներ (պարզել պատճառները, աշխատել նրանց վերացնել):

II. ՊԻՈՆԵՐ ԿՈԼԵԿՏԻՎԸ (ՁՈՎԱՏԸ)

1. Մանկական կոմունիստական կազմակերպության նախնական բջիջը հանդիսանում է Պ.Պ.Կոլեկտիվը, վորը կազմակերպվում է ԼԿՅՆՄ բջիջներին կից և հաստատվում է ԼԿՅՆՄ տեղական կոմիտեյի պիոներական բյուրոյի կողմից:

2. Կոլեկտիվը պետք է միացնի մինչև 50 յերեխաների: Յեթե նույն բջիջին կից կազմակերպվում են նոր կոլեկտիվներ, ապա նրանք կազմում են բազա, յուրաքանչյուր կոլեկտիվում թողնելով նրա խորհուրդը:

3. Կոլեկտիվի աշխատանքը ղեկավարելու համար ԼԿՅՆՄ բջիջը նշանակում է մի կոլվար, նրա ողնականը և մի շարք ընկերներ զանազան գյուղե-

րում որդանական աշխատանք տանելու համար: Բազայի աշխատանքը ղեկավարելու համար ստեղծվում է բազայի խորհուրդը, վորը ղեկավարում է բազայի ամբողջ աշխատանքը և վերընտրվում է 6 ամիսը մի անգամ:

Բազայի խորհրդում (խոշոր բազաներում, յերեք կոլեկտիվից ավելի) մտնում են. 1) նախագահը և քարտուղարը, վորոնք ընտրվում են բազայի հավաքում, 2) կոլեկտիվների նախագահները և քարտուղարները, 3) Փորպոստի նախագահը և քարտուղարը և ամբացված դպրոցները, 4) ԼԿՅՆՄ բջիջի ներկայացուցիչը, 5) խմբակների ավագները: Իսկ մանր բազաներում (2—3 կոլեկտիվ) ողակայինները:

Բազայի խորհուրդը պարբերաբար գումարում է բազայի հավաքը բազայի հարցերը լուծելու համար:

4. Կոլեկտիվի գլխին կանգնած է կոլխորհուրդը, վորը բաղկացած է կոլվարից, ողակավարներից և նրանց ողնականներից, կոլեկտիվի նախագահից և քարտուղարից, վորոնք վերընտրվում են 6 ամիսը մի անգամ: Կոլեկտիվի խորհուրդը ղեկավարում է կոլեկտիվի ամենօրյա աշխատանքը, պատրաստում է ողակավարներին ողակային հավաքների համար, նշում է աշխատանքի պլանը, ուղղություն է տալիս Փորպոստի աշխատանքին, կատարում է անդամների ընդունելությունը և հեռացումը:

5. Կոլեկտիվի խորհուրդն ընտրում է. 1) կոլխորհրդի նախագահ, վորը հսկում է ողնում է կոլխորհրդի վորոշումների կատարմանը և կոլվարի հեմ միասին ուղղություն է տալիս կոլեկտիվի և ողակների աշխատանքին, 2) խորհրդի քարտուղար, վոր-

ըր վարում ե՝ կոլեկտիվի որագիւրը և տեխնիկական աշխատանքը:

6. Հարկ յեղած դեպքում կոլեկտիվային ընդհանուր աշխատանքները կատարելիս կոլեկտիվը կարող է իրեն կից ստեղծել հանձնաժողովներ, վորոնք պարբերաբար վերընտրվում են և աշխատում են կոլխորհրդի ղեկավարութայմը: Կոլեկտիվը ձգտում է ամբողջ աշխատանքը կատարել ողակի միջոցով: Բացի այդ կոլեկտիվին կից կամավոր հիմունքներով կարող են տեղծվել խմբակներ, վորոնց մեջ ներգրավվում են նաև վոչ պիտներները: Այս դեպքում հանձնաժողովի նախագահները կամ խմբակների ավագները մասնակցում են կոլեկտիվի խորհրդի աշխատանքին:

7. Յուրաքանչյուր կոլեկտիվ կոչվում է «կոլեկտիվ ԼՎՅԵՄ» (այսինչ) բջիջին կից»: Շրջաններում և գյուղերում բոլոր կոլեկտիվներն ունեն իրենց համարը:

8. Կոլեկտիվը կանոնավոր կերպով հրավիրվում է կոլեկտիվի հովաքներ ընդհանուր զրույցների, եքսկուրսիաների, կամպանիաներին մասնակցելու, ինչպես և կոլեկտիվի կյանքի բոլոր կարևոր խնդիրները, պիտներների ընդունելութայն և հեռացման հարցերը լուծելու համար:

Կոլեկտիվի բոլոր հիմնական վորոշումները հաստատվում են կոլեկտիվի ընդհանուր ժողովի կողմից:

III. ՈՂԱԿԸ

1. Կոլեկտիվի ամբողջ աշխատանքն ավելի լավ տանելու համար կոլեկտիվը բաժանվում է ողակների, ամեն մի ողակում 10-ական հոգի: Ողակ-

ները կազմվում են ըստ տարիքի՝ 10-11 տարեկան, 12-13 տարեկան, 14-15 տարեկան, ըստ զարգացման աստիճանի և ընկերութայն:

2. Ողակը պիտներներից ընտրում է մի ողակավար և ողակավարի ողնական, վորոնք վերընտրվում են 6 ամիսը մի անգամ:

3. Ողակը նշում է պիտներների համար հետաքրքիր և ոգտակար աշխատանքներ, առաջադրանք և տալիս յուրաքանչյուր պիտներին, աշխատում է, վոր պիտներները սիտեմատիկ կերպով ստանան գիտելիքներ ու ունակութայններ և ուղղութայն և տալիս այս կամ այն ոգտակար աշխատանքով հետաքրքրվող պիտներական խմբերին:

Բացի այդ, ողակը կոլեկտիվի խորհրդի առաջընում է մի շարք առաջարկութայններ և գործեր, վորոնք վերարբերում են ողակի կյանքին և կոլեկտիվի աշխատանքին: Ողակը աշխատում է իր բոլոր աշխատանքներին մասնակից դարձնել նաև վոչ պիտներներին:

IV. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻԿՆԵՐ

1. Պիտներ կոլեկտիվին կից կարող են կազմակերպվել 7-10 հոկտեմբերիկների ողակներ (աստղակներ), վորոնց մեջ ընդունվում են 7-10 տարեկան յերեխաները: Յուրաքանչյուր խմբի գլխին կանգնած է կոլխորհրդի կողմից նշանակված մի պիտներ և նրան ողնելու համար հոկտեմբերիկներից ընտրվում է մի ողնական: Յեթե նույն կոլեկտիվին կից հնարավորութայն կա կազմակերպելու հոկտեմբերիկների 2-3 ողակներ, ապա նրանք միանում են

և կազմում են հոկտեմբերիկներ խումբով միմյանցից և կազմում են հոկտեմբերիկներ խումբով միմյանցից:

2. Հոկտեմբերիկներ խմբի ղեկավարութիւնը հանձնարում է մի կոմիտեի տակաւնի, վորը նշանակւում է ԼԿՅՆՄ տեղական ընկեր կողմից: Այնտեղ, վորտեղ մի ձեռնարկութեան կից կան մի քանի խմբեր, ԼԿՅՆՄ ընկեր տալիս է հատուկ մի աշխատող, վորը ղեկավարում է հոկտեմբերիկային ամբողջ աշխատանքը միմյանցից:

3. Յուրաքանչյուր խմբի գլխին կանգնած է հոկտեմբերիկների խմբի խորհուրդը, վորը բաղկացած է խմբի ղեկավարից (խմբավարից), աստղակավարներից և նրանց ոգնականներից: Խմբի խորհուրդը մշակում է աստղակների և հոկտեմբերիկների համար սահմանված նյութերը: Խմբի խորհուրդում մշտական նախագահ և քարտուղար չեն ընտրւում:

4. Հոկտեմբերիկները պիտեաներական նշանի և վզկապի փոխարեն կրում են հադուստի կրծքի ձախ կողմը կարմիր կարմիր աստղ: Հոկտեմբերիկներին պիտեաներութեան փոխարինելը կատարւում է կոլեկտիվի խորհուրդի վորոշումով, յերբ հոկտեմբերիկի 10 տարին լրանում է:

Հոկտեմբերիկները իրենց ուժերի չափով մասնակցում են կոլեկտիվի բոլոր աշխատանքներին:

V. ՊԻՆՆԵՐՆԵՐԻ ԳՊՐՈՅԱԿԱՆ ՖՈՐՊՈՍԸ

1. Քաղաքային բոլոր դպրոցներում, վորտեղ կան պիտեաներ ԼԿՅՆՄ գանազան ընկերների պատկանող կոլեկտիվներից, կազմակերպւում են ֆոր-

մացներ: Ֆորմացիաները միմյանց դպրոցների պիտեաներ և հոկտեմբերիկ աշակերտների միութեանն է, վորի նպատակն է կազմակերպւած կերպով տարածել պիտեաներական ազդեցութեանը աշակերտների և դպրոցի վրա:

2. Ֆորմացիա իրավունք չունի պիտեաներ ընդունելու և հեռացնելու պիտեաներկազմակերպութեանից:

VI. ՊԻՆՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄԸ

1. Բոլոր կոլեկտիվները շրջանային, մարզային, հանրապետական և համամիութեանական մասշտաբով միանում են և կազմում պատանի պիտեաների համապատասխան կազմակերպութեան ԼԿՅՆՄ կազմակերպութեան կից:

2. Պիտեաներ կազմակերպութեան գործնական ղեկավարութեան համար ԼԿՅՆՄ կոմիտեները իրենց կից ստեղծում են պիտեաներական բյուրոներ, վորոնք աշխատում են ՀամԼԿՅՆՄ կենտկոմի կողմից ժողոված հատուկ կանոնադրութեամբ:

VII. ՊԱՏԱՆԻ ՊԻՆՆԵՐՆԵՐԻ ՈՐԵՆՔՆԵՐԸ

1. Պիտեաները համատարիմ է բանվոր դասակարգի գործին և Լենինի պատգամներին:

2. Պիտեաները թշնամի չեն կուլակներին և բուրժուաներին, — կողմնակից բանվորների ինտերնացիոնալին:

3. Պիտեաները բանվորների, գյուղացիների և ամբողջ աշխարհի աշխատավորների յերեսաների համատարիմ բարեկամն ու ընկերն է:

4. Պիոնները կոմունիստի և կոմյերիտականի կրտսեր յեղբայրը և ողնականն է կոմունիզմի համար մղվող պայքարում:

5. Պիոնները պատրաստվում են դառնալ անձնագործ մարտիկ կարիքի և ճնշման դեմ, հանուն սոցիալիզմի:

6. Պիոնները ձգտում են ուսման և ոգնում են ուրիշներին սովորելու: Ուսումը և հմտությունը ուժ են բանվորական գործի համար մղված պայքարում:

7. Պիոնները կողմնակից են դիսցիպլինայի ուսման և աշխատանքի մեջ, նա պաշտպանում են հասարակական գույքը:

8. Պիոնները խորհրդի, պրոֆսիուրթյան, կոոպերացիայի արթուն ոգնականն են: Պիոնները Կարմիր բանակի բարեկամ-ողնականն են, նրա ապագա ռազմիկը:

9. Պիոնները պայքարում են գործարանների և ֆարրիկանների աճման, տեխնիկական գիտելիքների տարածման, աշխատանքային դիսցիպլինայի համար:

10. Պիոնները պայքարում են ազդամիջյան թշնամության դեմ, հանուն բոլոր բանվորների և աշխատավորների ինտերնացիոնալ մարտական դաշինքի:

11. Պիոնները չքավորի բարեկամն են, ակտիվ մասնակից բերքի համար մղվող պայքարին, կուսակցության, խորհրդակցության և կոմունայի ոգնականը:

12. Պիոնները պայքարում են հարեցողության և խուլիգանության, կրոնական թույնի դեմ:

13. Պիոնները յերեխաներին կազմակերպում և

համախմբում են ԻԼԼԻՅԷ դրոշի տակ: Պիոնները որինակ են բոլոր յերեխաների համար:

14. Պիոններն ամեն ինչ անում են արագ և ճիշտ: Թանգ են գնահատում իր և ուրիշների ժամանակը: Պիոններն աշխատում, սովորում և հանգստանում են համերաշխ և կազմակերպված կերպով:

15. Պիոնները թշնամի չեն կեղտի և ծխելու: Պիոնները պահպանում են իր և ուրիշների առողջությունը:

16. Պիոններն աշխատասեր և համառ են: Պիոնները չեն վախենում դժվարություններից, միշտ տոկոսն են և առույգ:

VIII. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻԿՆԵՐԻ ՈՐԵՆՔՆԵՐԸ

1. Հոկտեմբերիկները ձգտում են դառնալ պատանի պիոններներ:

2. Հոկտեմբերիկները հետևում են իրենց մարմնի և հազուստի մաքրության:

3. Հոկտեմբերիկները սիրում են աշխատանքը:

IX. ՆՇԱՆ, ԲԱՐԵՎ, ԴԵՎԻԶ, ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ԽՈՍՏՈՒՄ

1. Սահմանվում է մի նշան ԽՍՀՄ ամբողջ պիոններկազմակերպության համար:

2. Բոլոր պատանի պիոններները կրում են կարմիր թաշկինակ վորպես վզկապ:

3. Սահմանվում է պիոններական հետևյալ բառերը (սալյուտ). աջ ձեռքի հինգ մատները լեզվով լիցքած բարձրացվում են դրսից վերև:

4. Սահմանվում է հանդիսավոր խոստման հետևյալ բանաձևը (Ֆորմուլան).

— Յեւ, ԽՍՀՄ պատանի պիոներ, ընկերների
առջև հանդիսավոր կերպով խոստանում եմ, վոր

1. Ամուր կպաշտպանեմ բանվոր դասակարգի
գործը ամբողջ աշխարհի աշխատավորների ազա-
տագրութեան համար նրա մղած պայքարում:

2. Ազնիվ և անչեղ կերպով կկատարեմ Իլյիչի
ավանդները—պատանի պիոներների որենքները,
պիոներների զեմիղը—«Բանվորական գործի համար
մղված պայքարին յեղի՛ր պատրաստ»: Պատասխան.
«Ա՛խշտ պատրաստ»:

3. Կռնկտիվ ունի կարմիր դրոշմի կողմը պիո-
ներական նշանը և զեմիղը հետեյալ մակագրու-
թյամբ—պատանի պիոներների №1, 2, 3 և այլն կռ-
նկտիվ այսինչ ձեռնարկին, հիմնարկին, դյուղին
կից:

4. Յուրաքանչյուր ողակ ունի յեռանկյունաձև
կարմիր դրոշիկ կարմրադույն փայտով:

5. Պիոներները հագնում են միատեսակ տարադ:
Ամուր տրուսիկներ (աղջիկները սև գույնի յուրիա)
և բաց կամ գաշխտնի գույնի չապիկ ծալված ոճի-
քով և կրծքի վրա յերկու գրպաններով: Չմեռը պիո-
ներները հագնում են մութ գույնի տաք գիմնաս-
տյորկա:

80

№ 30 407.

Принципы строительства
Пионерской организации

СССР

Госиздат ССР Армении, Ереван, 1934

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0189609

